หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2568

1. ชื่อหลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
(ภาษาอังกฤษ) Training Curriculum for Certificate of Medical Proficiency in Otology and Neurotology

2. ชื่อคุณวุฒิ

ชื่อเต็ม
(ภาษาไทย) ประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
(ภาษาอังกฤษ) Certificate of Medical Proficiency in Otology and Neurotology
ชื่อย่อ
(ภาษาไทย) ป. โสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
(ภาษาอังกฤษ) Certificate in Otology and Neurotology

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สาขาวิชาโรคหู โสตประสาท การได้ยินและการทรงตัว ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
2. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

4. พันธกิจของการฝึกอบรม/หลักสูตร

สาขาโรคหู โสตประสาท การได้ยินและการทรงตัว เป็นสาขาที่ครอบคลุมโรคของหูทั้งหมด ตั้งแต่หูชั้นนอก หูชั้นกลางและหูชั้นใน รวมทั้งระบบประสาทกลางที่เกี่ยวข้องกับการได้ยินและการทรงตัว ซึ่งมีลักษณะทางกายวิภาค ที่สลับซับซ้อน นับตั้งแต่กระดูกเทมพอรอล (Temporal bone) รวมไปจนถึงฐานกะโหลกศีรษะ (skull base) สาเหตุของโรคอาจเกิดจากความผิดปกติแต่กำเนิด อุบัติเหตุ เนื้องอก การติดเชื้อ การประกอบอาชีพ และอื่นๆ อีกหลายประการ การดูแลผู้ป่วยประกอบด้วยการตระหนักรู้เพื่อป้องกันหรือตรวจพบโดยเร็วเพื่อลดความพิการ การวินิจฉัยได้ถูกต้องแม่นยำ การรักษาทั้งโดยการใช้ยาและผ่าตัด ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนั้นการผ่าตัดทางหูและฐานกะโหลก จึงต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ ปัจจุบันการตรวจวินิจฉัยเกี่ยวกับการได้ยินและการทรงตัวมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการตรวจคัดกรองการได้ยินตั้งแต่แรกเกิด ตรวจระดับการได้ยินตั้งแต่เซลล์ประสาทรับเสียงในหูชั้นใน (evoked otoacoustic emissions) ไปจนถึงระดับก้านสมอง (auditory brainstem response) การฟื้นฟูสมรรถภาพการได้ยินด้วยเครื่องช่วยฟัง การผ่าตัดฝังเครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม (cochlear implant) มีการประเมินการทรงตัวและตรวจหาพยาธิสภาพของอาการเวียนศีรษะด้วยเครื่องมือพิเศษต่างๆ เช่น computerized dynamic posturography, caloric test, vestibular evoked myogenic potentials, subjective visual vertical เป็นต้น ดังนั้น แพทย์ที่ปฏิบัติงานด้านนี้จำเป็นต้องมีทักษะในการวินิจฉัย การรักษา ตลอดจนความสามารถในการผ่าตัดเป็นอย่างดี ซึ่งแพทย์ประจำบ้านที่ผ่านการฝึกอบรมเฉพาะทางโสต ศอ นาสิก แม้จะมีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคหู โสตประสาท การได้ยินและการทรงตัวในระดับหนึ่งแล้ว ก็ยังต้องอาศัยการเพิ่มพูนทักษะเฉพาะสาขาให้เชี่ยวชาญลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เมื่อจบหลักสูตรนี้ผู้เข้ารับการอบรมจะสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีทักษะในการทำงานร่วมกับทีมแพทย์ มีความสามารถในการสื่อสารที่ดี และเข้าใจในระบบสุขภาพของชุมชน นอกจากนี้ ยังมีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่รักษาความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพผู้ป่วยอย่างแท้จริง โครงการนี้ตั้งเป้าที่จะพัฒนาแพทย์ให้สามารถทำงานอย่างมืออาชีพ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (continuous professional development) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการดูแลและการรักษาผู้ป่วยในอนาคตอย่างยั่งยืน มีความเอื้ออาทรและใส่ใจ

ในความปลอดภัยเพื่อการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางบนพื้นฐานการดูแลแบบองค์รวม และมีภาวะการทำงานที่เหมาะสมเพื่อธำรงสุขภาพของผู้เข้าฝึกอบรม ทั้งนี้ผู้ผ่านการอบรมเหมาะจะทำงานในฐานะอาจารย์ในสถาบันฝึกอบรมหรือ โรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่มีผู้ป่วยด้านหู คอ จมูกมาก และแพทย์เฉพาะทางโสต ศอ นาสิก จำนวนมากพอที่จะเป็นหน่วยงานย่อย

5. ผลลัพธ์ของการฝึกอบรม/หลักสูตร

แพทย์ที่จบการฝึกอบรมตามเกณฑ์หลักสูตรนี้ ต้องมีคุณสมบัติและความรู้ความสามารถขั้นต่ำตามสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1) การดูแลรักษาผู้ป่วย (patient care)
   - ก. มีความรู้ความชำนาญ ความสามารถ ทักษะในการดูแลรักษา และผ่าตัดผู้ป่วยโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
   - ข. มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการดูแลรักษาภาวะฉุกเฉินของโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
   - ค. มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาร่วมกับสหสาขาวิชาอื่น
2) ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วย และสังคมรอบด้าน (medical knowledge and skills)
   - ก. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
   - ข. มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และความสามารถเกี่ยวกับโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา การใช้เครื่องมือเพื่อวินิจฉัย รักษา และฟื้นฟู รวมทั้งหัตถการทางโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
3) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการพัฒนาตนเอง (practice-based learning and Improvement)
   - ก. มีความสามารถในการวิพากษ์บทความและงานวิจัยทางการแพทย์
   - ข. มีความสามารถในการเรียนรู้และเพิ่มประสบการณ์ได้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติ
4) ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (interpersonal and communication skill)
   - ก. มีความสามารถและทักษะในการสื่อสารให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติ
   - ข. มีความสามารถและทักษะในการนำเสนอข้อมูลผู้ป่วย และอภิปรายปัญหา
   - ค. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์ นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์
   - ง. มีความสามารถในการให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่แพทย์และบุคคลากรอื่น ในโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
   - จ. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
5) ความเป็นมืออาชีพ (professionalism)
   - ก. มีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อนร่วมงานทั้งในวิชาชีพของตนเองและวิชาชีพอื่นๆ รวมทั้งผู้ป่วยและญาติ
   - ข. มีความเอื้ออาทรและใส่ใจในการแก้ไขปัญหา และการส่งเสริมสุขภาพโดยยึดถือผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วย บนพื้นฐานของการดูแลแบบองค์รวม
   - ค. มีทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
   - ง. มีความสนใจใฝ่รู้ และสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (continuous professional development)
   - จ. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
   - ฉ. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

ENT Srinagarind

6) การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ (system-based practice)

ก. มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพของประเทศ

ข. มีความรู้และมีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย

ค. มีความสามารถในการใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม (cost consciousness medicine) และสามารถปรับเปลี่ยนการดูแลรักษาผู้ป่วยให้เข้ากับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

6. แผนการฝึกอบรม/ หลักสูตร

6.1 วิธีการให้การฝึกอบรม

6.1.1 การดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient care)

ปฏิบัติงานในห้องตรวจผู้ป่วยนอกแผนกหู คอ จมูก รวมถึงคลินิกพิเศษทางโสตวิทยาหรือโสตประสาทวิทยาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วัน ห้องผ่าตัดและหอผู้ป่วยใน เพื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับทักษะเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยของสาขาโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาอย่างสม่ำเสมอ และรับปรึกษาผู้ป่วยจากต่างแผนก ดูแลให้การรักษาผู้ป่วยฉุกเฉินหรือผู้ป่วยในระยะวิกฤต ดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง รวมทั้งเตรียมผู้ป่วยให้พร้อมเพื่อการผ่าตัด รวมถึงการดูแลระหว่างและหลังผ่าตัด นอกเหนือไปจากนี้ ยังต้องเข้าร่วมและร่วมอภิปรายในกิจกรรมคลินิกสหสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น tumor clinic เป็นต้น

6.1.2 ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วยและสังคมรอบด้าน (medical knowledge and skills)

1) ปฏิบัติงานในห้องตรวจผู้ป่วยนอก หอผู้ป่วยใน และคลินิกเฉพาะโรคต่างๆ ได้แก่ คลินิกติดตามการรักษาผู้ป่วยภายหลังการผ่าตัดทางหู (Otology clinic) คลินิกโสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว (neurotology clinic) รวมทั้งศึกษาการติดตามและการใช้เครื่องช่วยฟัง และการตรวจพิเศษเกี่ยวกับการได้ยินและการทรงตัว เพื่อเรียนรู้และพัฒนาทักษะเกี่ยวกับ การวินิจฉัย การเลือกใช้เครื่องมือเพื่อวินิจฉัย วางแผนแนวทางการรักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยโรคที่เกี่ยวข้องกับโสตวิทยา และโสตประสาทวิทยา ศึกษาและติดตามการรักษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของโรค ระยะของโรค ทางเลือกในการรักษารวมถึงข้อดีข้อเสีย และภาวะแทรกซ้อนของการรักษาแต่ละวิธี และพยากรณ์โรค

2) ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด ได้รับการฝึกอบรม/ช่วยทำ/ได้ทำด้วยตนเองเกี่ยวกับหัตถการการผ่าตัดผู้ป่วยเกี่ยวกับโสตวิทยาหรือโสตประสาทวิทยา

3) ต้องเข้าร่วมและนำเสนอกิจกรรมทางวิชาการที่จัดให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดการฝึกอบรม เช่น otology round, interesting case, journal club, topic review, ENT-pathology conference, ENT-radiology conference เป็นต้น

4) เรียนวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานเชิงลึก (correlated basic medical science) และโรคสาขาโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาที่ซับซ้อนเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานกับทางคลินิก (clinical science) มากขึ้น สามารถสรุปรวมความรู้รวบยอด (comprehensive knowledge) และจะต้องสามารถถ่ายทอดการประยุกต์ใช้แก่แพทย์ แพทย์ประจำบ้าน นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรได้

5) เข้าร่วมกิจกรรมร่วมทางวิชาการระหว่างสถาบัน เช่น การประชุมวิชาการร่วมสถาบัน เป็นต้น

ENT Siriraj

6.1.3 การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการพัฒนาตนเอง (practice-based learning and improvement)

1) ได้นำเสนอหรือเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาวารสารทางการแพทย์ และมีส่วนร่วมในการวิพากษ์บทความหรืองานวิจัยทางการแพทย์

2) มีประสบการณ์ในการร่วมทำและร่วมอภิปรายใน mortality and morbidity conference, และฝึกการวางแผนในการรักษาผู้ป่วยตลอดจนเป็นที่ปรึกษาให้กับแพทย์ประจำบ้านใน Otology clinic และ neurotology clinic

6.1.4 ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (interpersonal and communication skill)

1) เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร และการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ เช่น ENT one fine day

2) มีประสบการณ์การให้ข้อมูลผู้ป่วยเพื่อการตัดสินใจการรักษา การให้คำแนะนำ และคำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ และโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

3) มีประสบการณ์ในการนำเสนอข้อมูลผู้ป่วย และร่วมอภิปรายในงานสัมมนาทางวิชาการที่จัดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ

4) ปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับแพทย์ต่างสาขา พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์สาขาอื่นๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการสหสาขา เช่น ENT-Pathology conference, ENT-Radiology conference เป็นต้น

5) มีประสบการณ์ในการนำเสนอข้อมูลผู้ป่วย สอนนักศึกษาแพทย์ และแพทย์ประจำบ้าน เช่น คุม temporal bone course รวมถึงร่วมอภิปรายในงานสัมมนาทางวิชาการต่างๆ

6.1.5 ความเป็นมืออาชีพ (professionalism)

1) ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานรักษาพยาบาลด้วยตนเองตามระดับความรู้ความสามารถ ช่วยอาจารย์ของสาขาในการสอนนักศึกษาแพทย์ และแพทย์ประจำบ้าน

2) เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิธีการนำไปสู่ความเป็นผู้เรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมถึงการเข้าร่วมประชุมวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพได้แก่ประชุมวารสารสโมสร การบรรยายพิเศษ ประชุมวิชาการของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช, ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์ แห่งประเทศไทย

3) มีส่วนร่วมในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดูแลรักษา และเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรทางสุขภาพอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

4) ได้รับงานที่ต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง

6.1.6 การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ (system-based practice) ต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับ

- ระบบสุขภาพของประเทศ
- ระบบคุณภาพของโรงพยาบาล
- การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดูแลรักษาภายใต้สภาวะการทำงานที่เหมาะสมและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้รับการฝึกอบรม

6.2 เนื้อหาของการฝึกอบรม/หลักสูตร (ภาคผนวก 1)

6.2.1 ความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานประยุกต์ (correlated basic medical science) ทางโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

6.2.1.1 Anatomy/ Physiology of hearing and vestibular system, facial nerve, temporal bone and lateral skull base

6.2.1.2 Radiology of ear and temporal bone

6.2.1.3 Pathology of ear and temporal bone diseases

6.2.1.4 Audiology

6.2.1.5 Vestibular function test

6.2.1.6 Genetics of ear disorders

6.2.1.7 Hearing rehabilitation

ENT Siriraj

6.2.2 ความรู้ในสาขาวิชา Otology and Neurotology

โดยโรค/ภาวะที่ต้องสามารถให้การวินิจฉัย ดูแลรักษา และฟื้นฟู หรือให้คำแนะนำเพื่อส่งต่อได้สามารถแบ่งเป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้ (ภาคผนวกที่ 1)

ระดับที่ 1 โรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาหรือภาวะที่พบบ่อย สามารถเรียนรู้ได้จากผู้ป่วยโดยตรง

ระดับที่ 2 โรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาหรือภาวะที่พบน้อยกว่าระดับที่ 1 และมีความสำคัญ ซึ่งสามารถเรียนรู้จากผู้ป่วยแต่ไม่ได้ดูแลผู้ป่วยโดยตรง เช่น การร่วมดูแลในหอผู้ป่วยด้วยกัน เป็นต้น

ระดับที่ 3 โรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาที่พบน้อยแต่มีความสำคัญ ซึ่งสามารถเรียนรู้โดยการศึกษาด้วยตนเอง หรือฟังบรรยาย และสถาบันฝึกอบรมควรจัดให้มีการเรียนรู้โรคในกลุ่มนี้อย่างพอเพียง

6.2.3 การตรวจพิเศษเฉพาะโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา สามารถแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถตรวจ และแปลผลได้ด้วยตนเอง

ระดับที่ 2 สามารถส่งตรวจ และแปลผลได้ด้วยตนเอง

ระดับที่ 3 สามารถส่งตรวจ และนำผลไปประยุกต์ใช้ได้

6.2.4 หัตถการทางโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา สามารถแบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 หัตถการที่ต้องทำได้ด้วยตนเอง

ระดับที่ 2 หัตถการที่ควรทำได้ หรือทำได้ภายใต้การแนะนำของอาจารย์

ระดับที่ 3 หัตถการที่อาจทำได้ หรือสามารถช่วยผ่าตัดได้ หรือเคยได้เห็น หรือสามารถบอกข้อบ่งชี้ ข้อห้าม ภาวะแทรกซ้อน ข้อดีข้อเสียได้

6.2.5 การเรียนรู้ทางด้านบูรณาการ

ก. ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร (Interpersonal and communication skill)

1. การสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแพทย์, ผู้ร่วมงาน, ผู้ป่วยและญาติ
2. ปัจจัยที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแพทย์และผู้ป่วย
3. การดูแลผู้ป่วยและญาติในวาระใกล้เสียชีวิต
4. การบอกข่าวร้าย
5. การบริหารจัดการ difficult case
6. การตระหนักรู้พื้นฐานความเชื่อทางสุขภาพที่ต่างกัน

ข. ความเป็นมืออาชีพ

1. การบริบาลโดยมีผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง patient-centered care
   - การยึดถือประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นหลัก
   - สิทธิผู้ป่วย
2. พฤตินิสัย
   - ความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ และมีวินัย
   - การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
   - การดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง
3. จริยธรรมการแพทย์
   - การขอความยินยอมจากผู้ป่วยในการดูแลรักษาและหัตถการ
   - การรักษาความลับและการเปิดเผยข้อมูลผู้ป่วย

ENT Siriraj

- การออกใบรับรองแพทย์ความบกพร่อง ประเมินความพิการทางโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
- การรักษาที่ไร้ประโยชน์หรือเป็นอันตราย
- การประเมินขีดความสามารถ และยอมรับข้อผิดพลาดของตนเอง
- การรับของสมนาคุณหรือผลประโยชน์ส่วนตัว
- ประโยชน์ทับซ้อนทางธุรกิจ
- ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแพทย์ด้วยกันเองในหน้าที่

ค. การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ

- ความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพและการพัฒนาสาธารณสุขของชาติ
- ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันสุขภาพ เช่น ระบบประกันสุขภาพ ระบบประกันสังคม ระบบสวัสดิการการรักษาพยาบาลของข้าราชการ เป็นต้น
- ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และกระบวนการ hospital accreditation
- การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดูแลรักษา ได้แก่
  - การดูแลรักษาผู้ป่วยโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาแบบทีมสหวิชาชีพ
  - การใช้ยาที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องอย่างสมเหตุผล
  - การบันทึกเวชระเบียนอย่างครบถ้วนถูกต้อง
  - การสร้าง clinical practice guideline (CPG)
  - การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล
  - การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรคโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา
  - การประเมินความพอใจของผู้ป่วย
- ความรู้เกี่ยวกับ cost consciousness medicine เช่น นโยบายการใช้ยาระดับชาติ บัญชียาหลักแห่งชาติ การใช้ยาและทรัพยากรอย่างสมเหตุผล เป็นต้น
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทางการแพทย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพแพทย์ทั่วไป และทางโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่อง ผู้พิการ แรงงานที่เกี่ยวกับโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

6.2.6 การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

1. การสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์
2. การวิเคราะห์และวิจารณ์บทความทางวิชาการ
3. การเลือกใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพ
4. การประยุกต์ใช้ข้อมูลในการดูแลรักษาผู้ป่วย
5. การใช้ electronic databases และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเรียนรู้
6. การถ่ายทอดความรู้แก่แพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ นิสิต นักศึกษา ผู้ป่วยและญาติ

6.3 กำหนดเปิดฝึกอบรมและ ระยะเวลาการฝึกอบรม

ทุกวันที่ 1 กรกฎาคมของทุกปี หลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลา 1 ปี

ENTSiriraj

6.4 การบริหารการจัดการฝึกอบรม

คณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการจัดการ การประสานงาน การบริหารและการประเมินผลในระหว่างการฝึกอบรม รวมถึงกำหนดให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือเคยเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสม มีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอบรม โดยประธานแผนการฝึกอบรมต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในสาขามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

<u>รายชื่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร</u>

ผศ.พญ.กัญญ์ทอง ทองใหญ่	ประธานหลักสูตรการฝึกอบรม
รศ.พญ.สุวัจนา อธิภาส	ที่ปรึกษาหลักสูตร
ผศ.นพ.ศรัญ ประกายรุ้งทอง	คณะกรรมการหลักสูตรฝ่ายการบริหารและประสานงาน
รศ.พญ.ศิริพร ลิมป์วิริยะกุล	คณะกรรมการหลักสูตรฝ่ายประเมินผล
อาจารย์ พญ.กนกรัตน์ สุวรรณสิทธิ์	คณะกรรมการหลักสูตรฝ่ายวิชาการ
อาจารย์ นพ.เผ่าพงษ์ เผ่าสำราญ	คณะกรรมการหลักสูตรฝ่ายวิชาการ

6.5 สภาวะการปฏิบัติงาน

ในระหว่างการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม การบริการ และมีความรับผิดชอบดังนี้

6.5.1 กิจกรรมทางวิชาการ จัดให้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการดังต่อไปนี้

1) Academic activity ของภาควิชา ตามตารางที่ภาควิชากำหนด ได้แก่ interesting case, journal club, topic review, staff lecture, morbidity and mortality conference, ENT-pathology conference, ENT-radiology conference

2) ออกตรวจผู้ป่วยนอกของสาขาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัวอย่างสม่ำเสมออย่างน้อย 2 ครั้ง / สัปดาห์ ซึ่งรวมถึง Neurotology clinic สำหรับการวางแผนการรักษาผู้ป่วยสาขาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว และ special audio-vestibular clinic เช่น clinic เครื่องช่วยฟัง หรือ vestibular rehabilitation clinic

3) ปฏิบัติงานที่ห้องผ่าตัดเพื่อได้ฝึกหัตถการ และทักษะในการดูแลรักษาผู้ป่วยของสาขาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัวอย่างน้อย 2 ครั้ง/สัปดาห์

4) ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยใน ดูแลผู้ป่วยร่วมกับแพทย์ประจำบ้าน และรับปรึกษาผู้ป่วยต่างแผนก

5) Otology round 1 ครั้ง/เดือน

6) การประชุมวิชาการระดับชาติ/นานาชาติ, การประชุมของราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย และ การประชุมที่เกี่ยวข้อง (ตามดุลยพินิจ)

ENT Siriraj

6.5.2 ตารางการปฏิบัติงานระหว่างการฝึกอบรม (สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

เวลา/วัน	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์
7.00 - 8.00	Ward round				
8.00 - 9.00	Interesting case conference	Journal club conference	Morbidity & mortality conference	Otology round (สัปดาห์แรกของเดือน)	X-ray conference Pathological conference ประชุมแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ประจำบ้านต่อยอด

ENT Siriraj

9.00 – 16.00	A	Otology clinic อ.ศรัญ	OR อ.ศิริพร / อ. กนกรัตน์	OPD/OR - อ.กัญญ์ทอง (วันคู่) - วันที่ทำวิจัย (วันคี่)	OR อ.ศรัญ / อ.เผ่าพงษ์	OPD - อ.ศิริพร wk 1,3, 5 - Fitting wk 4 / Audiovestibular testing wk 2,4 - 4th week of month (afternoon): rehabilitation clinic
	B	OR อ.กัญญ์ทอง	Neurotology clinic - อ.กัญญ์ทอง (วันคี่) - OPD อ.ศรัญ (วันคู่)	OPD/OR - อ.กัญญ์ทอง (วันคี่) - วันที่ทำวิจัย (วันคู่)	- Neurotology clinic อ.สุวัจนา wk 1, 3, 5 - OPD อ.กนกรัตน์ wk 2, 4 - CI mapping (บ่าย)	- Audio-vestibular testing wk 2,4 - Hearing aids fitting wk 2, 4 - 4th week of month (afternoon): rehabilitation clinic - OPD อ.เผ่าพงษ์ wk 1, 3, 5

หมายเหตุ

สลับการปฏิบัติงานทุก 3 เดือน: กรกฎาคม – กันยายน, ตุลาคม – ธันวาคม, มกราคม - มีนาคม, เมษายน - มิถุนายน

การปฏิบัติงานในภาควิชา ไม่น้อยกว่า 11 เดือน การศึกษาดูงานนอกภาควิชา (elective) ไม่เกิน 1 เดือนโดยสามารถเลือกศึกษาดูงานในหน่วยงานหรือภาควิชาอื่นที่เกี่ยวข้องได้ เช่น สาขาประสาทวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล หน่วยโสตประสาท ภาควิชาโสต ศอ นาสิก คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สาขาโสตประสาทวิทยาภาควิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นต้น

ระยะเวลาการฝึกอบรมต้องไม่น้อยกว่า 1 ปีโดยสามารถลาได้ไม่เกิน 10 วัน กรณีมีการลาพัก เช่น การลาคลอดบุตร การเจ็บป่วย การเกณฑ์ทหาร การถูกเรียกฝึกกำลังสำรอง การศึกษาดูงานนอกแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร จะต้องมีการชดเชยระยะเวลาการฝึกอบรมจนครบหลักสูตรเท่ากับระยะเวลาหลักสูตร 1 ปี ทั้งนี้ การฝึกอบรมทดแทนต่างๆ ต้องผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ENT Siriraj

6.5.3 การลา

ให้อิงตามระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลเรื่องหลักเกณฑ์การลาของแพทย์ผู้เข้ารับการฝึกอบรม พ.ศ. 2555

การลากิจ และลาพักผ่อน: ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถลากิจได้ไม่เกิน 10 วันต่อปี โดยต้องทำหนังสือแจ้งให้อาจารย์หัวหน้าสาขาวิชาฯ ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์นับจากวันที่ลงในหนังสือลา และสามารถลาพักผ่อนรวมกับลากิจได้ไม่เกิน 10 วันต่อปี โดยการลาพักผ่อนสามารถลาติดต่อกันได้ครั้งละไม่เกิน 5 วัน

การลาป่วย: ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถลาป่วยได้โดยให้โทรแจ้งอาจารย์ภายในหน่วย ในวันที่ป่วย หลังจากหายป่วยและสามารถกลับมาปฏิบัติหน้าที่ได้แล้วให้ส่งใบลาป่วยพร้อมใบรับรองแพทย์ให้ที่ธุรการภาควิชาฯ ภายใน 1 สัปดาห์หลังจากวันที่กลับมาปฏิบัติงาน

การลาคลอด: อิงตามระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และภายหลังกลับเข้ารับการฝึกอบรมจะต้องมาปฏิบัติงานเพิ่มเติมเพื่อให้มีระยะเวลาการฝึกอบรมครบ 1 ปี

การลาอุปสมบทหรือการลาไปประกอบพิธีทางศาสนา: สามารถลาได้โดยอยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าภาควิชา โดยต้องเสนอหรือจัดส่งใบลาพร้อมชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นต่อหัวหน้าภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วัน และสามารถลาได้เพียงครั้งเดียว ทั้งนี้ การลาจะต้องไม่มีผลกระทบต่อการฝึกอบรม

6.5.4 การอยู่เวร

จะตามอาจารย์ในหน่วยสาขาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว โดยจะอยู่เวรประมาณ 5 ครั้งต่อเดือน และได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

6.6 การวัดและประเมินผลเพื่อประกาศนียบัตรฯ

6.6.1 การวัดและประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมและการจบการฝึกอบรม

1) มีการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการฝึกอบรมและการจบการฝึกอบรม ครอบคลุมผลลัพธ์การฝึกอบรมทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

มิติที่ 1 สมรรถนะการดูแลรักษาผู้ป่วยสาขาโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

มิติที่ 2 ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการนำไปใช้แก้ปัญหาของผู้ป่วยและสังคมรอบด้าน

มิติที่ 3 การพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

มิติที่ 4 ทักษะปฏิสัมพันธ์ และการสื่อสาร

มิติที่ 5 ความเป็นมืออาชีพ

มิติที่ 6 การปฏิบัติงานให้เข้ากับระบบ

ประเมินผลจากความรู้, การปฏิบัติงาน โดยคณาจารย์ผู้รับผิดชอบในรูปกรรมการ และมีการประเมิน Entrustable Professional Activity (EPA) ตามหัวข้อที่ราชวิทยาลัยฯ กำหนด และมีการกำหนด milestones ของแต่ละช่วงการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับที่ราชวิทยาลัยฯ กำหนด **(ภาคผนวกที่ 2)**

การประเมิน Entrustable Professional Activity (EPA) ตามแบบประเมิน personal learning activity and presentation การดูแลผู้ป่วยนอก ผลการประเมินต้องสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตัวเอง หรือสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง และการดูแลผู้ป่วยใน ผลการประเมินต้องสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตัวเอง หรือสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองและควบคุมผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า (ตามเอกสารแนบท้าย)

การประเมิน Direct Observation of Procedural Skills (DOPS) ในหัตถการที่ต้องทำได้ของ neurotology เช่น vestibular rehabilitation, intratympanic injection, tympanoplasty, mastoidectomy เป็นต้น ต้องได้ผลประเมินเป็น “ผ่าน” โดยสามารถทำได้ด้วยตัวเอง (ตามเอกสารแนบท้าย)

ต้องปฏิบัติงานครบตามเวลาการฝึกอบรม มีเจตคติต่อการเป็นแพทย์ที่ดีและตั้งใจปฏิบัติงาน ไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพ

EN Siriraj

ทั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับข้อมูลป้อนกลับอย่างทันกาล จำเพาะ สร้างสรรค์และเป็นธรรมซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้รับการแจ้งผลการประเมินที่สามารถตรวจสอบผลการประเมินดังกล่าวได้ ในกรณีที่ไม่ผ่านการประเมิน สามารถขออุทธรณ์การวัดผลและการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มาตรฐานของการเรียนรู้ที่พึงประสงค์และสามารถนำไปพัฒนาสมรรถนะหลักทั้ง 6 ด้านของผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ได้ผลสมบูรณ์ขึ้น

การประเมินผลของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยสถาบันฝึกอบรม

มีการประเมินความรู้ตามเนื้อหาของการฝึกอบรม โดยใช้คะแนนการสอบปากเปล่าหรือการปฏิบัติและการทำหัตถการตามเกณฑ์ DOPS และ EPA โดยจะมีการรวมผลจากแบบประเมินทั้งหมดและต้องผ่านการประเมินจากคณะกรรมการอย่างน้อย 2 ใน 3 ถึงจะมีสิทธิ์ได้รับการส่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้ารับการสอบเพื่อประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา ที่จัดขึ้นโดย คณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบเพื่อประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

เกณฑ์ไม่ให้ผ่านมีดังนี้

1. ปฏิบัติงานไม่ครบตามเวลาการฝึกอบรมโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นจะให้ต่อเวลาปฏิบัติงานเพื่อให้ครบเวลาการฝึกอบรม

2. มีความผิดในด้านเจตคติ จริยธรรมทางการแพทย์ และอาจารย์ในหน่วยสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัวตั้งแต่ 2 ใน 3 ขึ้นไปพิจารณาเห็นว่าไม่ให้ผ่าน

โดยผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะไม่มีสิทธิ์เข้าสอบเพื่อประกาศนียบัตรด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

เกณฑ์การให้ออกจากการฝึกอบรม

มีความผิดในด้านเจตคติ จริยธรรมทางการแพทย์อย่างร้ายแรง และอาจารย์ในหน่วยสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัวตั้งแต่ 2 ใน 3 ขึ้นไปพิจารณาเห็นว่าควรให้ออกจากการฝึกอบรม

6.6.2 การวัดและประเมินผลเพื่อประกาศนียบัตร

1. คุณสมบัติผู้มีสิทธิเข้ารับการประเมินเพื่อประกาศนียบัตร
   - เป็นผู้จบการฝึกอบรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาในสถาบันฝึกอบรมที่ได้รับการรับรองเกณฑ์หลักสูตรจากราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย
   - มีเอกสารรับรองจากสถาบันฝึกอบรมว่าเป็นผู้ที่สำเร็จการฝึกอบรมตามเกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมโสต ศอ นาสิกวิทยา ด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยาตามหลักสูตรของแพทยสภาปี พ.ศ. 2568
   - สถาบันฝึกอบรมเห็นสมควรให้ผ่านเกณฑ์และสามารถเข้ารับการสอบประเมินผลเพื่อประกาศนียบัตรได้
2. วิธีการประเมิน

ประเมินโดยวิธีการสอบข้อเขียน และ/หรือการสอบปากเปล่า โดยต้องได้คะแนนสอบในแต่ละวิธีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ในกรณีที่สอบไม่ผ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง สามารถเก็บผลการประเมินที่สอบผ่านได้ไม่เกิน 2 ปี

แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการประเมิน

1. **กรณีไม่ผ่านการประเมินจากสถาบันฝึกอบรม** ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติงานต่อในสถาบันฝึกอบรมอีก 1 ปี และต้องผ่านการประเมินจากสถาบันฝึกอบรมให้ได้ในปีถัดไป หากยังไม่ผ่านการประเมินถือว่าสิ้นสุดการฝึกอบรม
2. **กรณีไม่ผ่านการประเมินเพื่อประกาศนียบัตร** ให้ผู้ฝึกอบรมกลับไปปฏิบัติหน้าที่ยังต้นสังกัดและสอบเพื่อประกาศนียบัตรให้ได้ภายหลัง

ENT Siriraj

7. การรับและคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว

7.1 คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรมสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว

1. เป็นแพทย์ที่ได้รับใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 และ
2. ได้รับวุฒิบัตร, อนุมัติบัตร หรือเป็นแพทย์ประจำบ้านปีสุดท้ายในสาขาโสต ศอ นาสิกวิทยา

7.2 จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว

ไม่เกินปีละ 2 คน

7.3 การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว

จากการสอบสัมภาษณ์โดยคณาจารย์ของสาขาวิชาโสตประสาท การได้ยินและการทรงตัว ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยใช้เกณฑ์ของภาควิชา ทั้งนี้ สถาบันจะจัดตั้งคณะกรรมการฯ การคัดเลือกผู้เข้าฝึกอบรม มีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจน ให้มีความเสมอภาค โปร่งใส และตรวจสอบได้

ศักยภาพของสถาบันฝึกอบรมสาขาโสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว ภาควิชา โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	เกณฑ์หลักสูตรที่กำหนดตามแพทยสภา			
จำนวนแพทย์เข้ารับการอบรมต่อปี	2	1	2	3	4
จำนวนอาจารย์	6	2	4	6	8
จำนวนของผู้ป่วยนอกทางโสตวิทยาและโสตประสาทวิทยา	8,962	500	1,000	1,500	2,000
จำนวนการผ่าตัดทางโสตวิทยาและโสตประสาทวิทยา	320	100	200	300	400

แผนการรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเทียบกับศักยภาพของสถาบันในระยะ 5 ปี

	2568	**2569**	**2570**	**2571**	**2572**
จำนวนอาจารย์	6	6	5	5	4
จำนวนผู้ป่วยนอกทางโสตวิทยาและโสตประสาทวิทยา	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000
จำนวนการผ่าตัดทางโสตวิทยาและโสตประสาทวิทยา	350	350	400	400	400
จำนวนแพทย์เข้ารับการอบรมต่อปี	2	2	2	2	2
จำนวนการตรวจการได้ยินและการทรงตัว	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000

8. อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

8.1 อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมมีคุณสมบัติ ดังนี้

8.1.1 เป็นแพทย์ที่ได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยาและโสตประสาทวิทยา หรือเทียบเท่า หรือ

8.1.2 เป็นแพทย์ที่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติ สาขาโสต ศอ นาสิกวิทยา ที่ปฏิบัติงานดูแลรักษาผู้ป่วยด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยาไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือ

8.1.3 เป็นแพทย์สาขาอื่นที่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติในสาขาที่เกี่ยวข้อง เช่น ประสาทวิทยา ประสาทศัลยศาสตร์ รังสีแพทย์ พยาธิแพทย์ หรือสาขาอื่นๆ ที่ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์ฯ รับรอง

8.1.4 นักแก้ไขการได้ยิน นักแก้ไขการพูด (ไม่นับรวมในการประเมินศักยภาพ)

8.1.5 บุคลากรในสาขาวิชาชีพอื่นๆ ที่ปฏิบัติงานร่วมกันในการดูแลรักษาผู้ป่วยด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา ที่ราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์ฯ รับรอง (ไม่นับรวมในการประเมินศักยภาพ)

ENT siriraj

8.2 ประธานการฝึกอบรมของสถาบันฝึกอบรม

ต้องเป็นอาจารย์ตามข้อ 8.1.1 ซึ่งปฏิบัติงานด้านนั้นๆ อย่างน้อย 5 ปีภายหลังได้รับวุฒิบัตรฯ หรือหนังสืออนุมัติสาขาโสต ศอ นาสิกวิทยา

8.3 จำนวนของอาจารย์ ผู้ให้การฝึกอบรม

อาจารย์ในสาขาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา มีอาจารย์ผู้ฝึกอบรมแบบเต็มเวลาไม่น้อยกว่า 4 คน ตลอดการฝึกอบรม ในกรณีที่อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาไม่เพียงพอ สถาบันฝึกอบรมจัดให้มีอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลาได้ไม่มากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด และภาระงานของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบไม่เต็มเวลา เมื่อรวมกันทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่าภาระงานของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมแบบเต็มเวลาที่ขาดหายไป และภาระงานของอาจารย์แบบไม่เต็มเวลาแต่ละคน ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของภาระงานอาจารย์เต็มเวลา ในกรณีที่สัดส่วนของอาจารย์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมลดลงกว่าที่ได้รับอนุมัติไว้ สถาบันจะพิจารณาลดจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงตามความเหมาะสมเพื่อคงคุณภาพการฝึกอบรมไว้

สถาบันฯ มีการกำหนดและดำเนินนโยบายการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมให้สอดคล้องกับพันธกิจของแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร ระบุคุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมที่ชัดเจน โดยครอบคลุมความชำนาญที่ต้องการ ได้แก่ คุณสมบัติทางวิชาการ ความเป็นครู และความชำนาญทางคลินิก

สถาบันฯมีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ ภาระงานของอาจารย์ และสมดุลระหว่างงานด้านการศึกษา การวิจัย อาจารย์ต่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนดไว้ อาจารย์มีเวลาเพียงพอสำหรับการให้การฝึกอบรม ให้คำปรึกษา และการกำกับดูแล อาจารย์ยังจะต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านการแพทย์และด้านแพทยศาสตร์ศึกษา เช่น เข้ารับการอบรมทางวิชาการ

สถาบันฯ ต้องจัดให้มีการพัฒนาอาจารย์อย่างเป็นระบบ และมีการประเมินอาจารย์เป็นระยะ

อาจารย์ในสาขาวิชาโรคหู โสตประสาทการได้ยินและการทรงตัว

ชื่อ	คุณวุฒิ
รศ.พญ.สุวัจนา อธิภาส	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, Visiting clinician - hearing rehabilitation, Audiology Clinic, Macquarie University, Australia
ผศ.พญ.กัญญ์ทอง ทองใหญ่	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, อ.ว. เวชศาสตร์ครอบครัว, M.A. in Audiology (USA)
ผศ.นพ.ศรัญ ประกายรุ้งทอง	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, Observation Fellow in Neurotology (Canada), M.Sc. In health development, Chulalongkorn University
รศ.พญ.ศิริพร ลิมป์วิริยะกุล	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, M.Sc. in Audio-Vestibular Medicine (University college London, UK)
อ.พญ.กนกรัตน์ สุวรรณสิทธิ์	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, ประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา, M.Sc. In clinical audiology, Macquarie university, Australia
อ.นพ.เผ่าพงษ์ เผ่าสำราญ	พบ., วว. โสต ศอ นาสิก, ประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

ENT Siriraj

9. ทรัพยากรทางการศึกษา

9.1 สถานที่และโอกาสในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
ตึกผู้ป่วยนอก แผนกหู คอ จมูก
ผู้ป่วยใน หอผู้ป่วย เฉลิมพระเกียรติ 1, 2, และ 5 หอผู้ป่วย 84 ปีชั้น 9 ตะวันตก
รับปรึกษาผู้ป่วยต่างแผนก
ห้องผ่าตัดตึกสยามินทร์ ชั้น 4

9.2 ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่ทันสมัย
สถาบันได้รับการรับรอง ให้เป็นสถานที่สำหรับการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขา โสต ศอ นาสิก โดยราชวิทยาลัย โสต ศอ นาสิกแพทย์ ซึ่งมีจำนวนผู้ป่วยเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัด ผู้ป่วยนอกเวลาราชการและผู้ป่วยวิกฤติ นอกจากนี้ ยังมีอุปกรณ์การตรวจประเมินการทำงานของหู การตรวจการทรงตัวที่หลากหลาย มีห้องกรอกระดูกเทมพอรอลที่สามารถเข้าถึงได้

9.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนรู้ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเข้าถึงได้ ได้แก่ ฐานข้อมูลของห้องสมุดของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลสำหรับให้บริการผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในการเข้าถึงแหล่งความรู้ทางวิชาการที่ทันสมัย มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถสืบค้นข้อมูลทางวิชาการต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบ internet ที่ทั่วถึง

9.4 การจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับผู้ร่วมงานและบุคลากรวิชาชีพอื่น
มีการจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นทีมร่วมกับผู้ร่วมงานและบุคลากรวิชาชีพอื่นทั้งแพทย์ประจำบ้าน พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล นักแก้ไขการได้ยินและการสื่อความหมาย นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมทางวิชาการร่มกับสหสาขา เช่น tumor clinic conference, ENT-pathology conference, ENT-radiology conference เป็นต้น

9.5 ความรู้และการประยุกต์ความรู้พื้นฐานและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในสาขาวิชาที่ฝึกอบรม
มีการบูรณาการความรู้และงานวิจัยระหว่างการฝึกอบรมโดยจัดให้มีการบรรยายวิชาการด้านโสตวิทยา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการทำงานวิจัยของหน่วยและมีส่วนร่วมในกิจกรรม journal club ที่จัดเป็นประจำทุกวันอังคารของทุกสัปดาห์

9.6 การนำความเชี่ยวชาญทางแพทยศาสตร์ศึกษามาใช้ในการจัดทำแผนการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินการฝึกอบรม
การฝึกอบรมมีการประมินผลการดำเนินการเป็นระยะ และมีการประชุมของกรรมการหลักสูตรเพื่อปรับปรุงแผนการฝึกอบรม อาจารย์ผู้ให้การอบรมได้เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมด้านแพทย์ศาสตร์ศึกษา

9.7 การฝึกอบรมในสถาบันอื่น ทั้งในและนอกประเทศ
ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเลือกไปศึกษาดูงานในสถาบันอื่นได้ ทั้งในและนอกประเทศ โดยให้ระยะเวลาในการศึกษาดูงาน 1 เดือน

10. อายุและการต่ออายุประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยา โสตประสาทวิทยา

10.1 แพทยสภากำหนดให้ประกาศนียบัตรในวิชาชีพมีอายุ 5 ปี ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรฯ นี้จะต้องต่ออายุประกาศนียบัตรฯ ตามวิธีการต่อไปนี้

10.1.1 เข้าร่วมประชุมวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา อย่างน้อย 3 ครั้งใน 5 ปี หรือ

10.1.2 หนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาว่าดูแลผู้ป่วยนอก ด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา ไม่น้อยกว่า 200 ราย และ/หรือ ผ่าตัด ผู้ป่วยด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยาไม่น้อยกว่า 30 ราย ใน 5 ปี

การต่ออายุให้แจ้งความประสงค์และยื่นเอกสารก่อนวันหมดอายุอย่างน้อย 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน

ENT Siriraj

10.2 ในกรณีประกาศนียบัตรในวิชาชีพเวชกรรมด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา หมดอายุแล้ว สามารถดำเนินการขอใบประกาศนียบัตรฯ ใหม่ ดังนี้

10.2.1 ภายใน 1 ปี เข้าร่วมประชุมวิชาการที่เกี่ยวกับโรคโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา อย่างน้อย 5 ครั้ง ใน 6 ปี ตามเกณฑ์ข้อ 10.1.1 และมีหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาว่าดูแลผู้ป่วยนอก ด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา ไม่น้อยกว่า 200 ราย และ/หรือ ผ่าตัด ผู้ป่วยด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยาไม่น้อยกว่า 30 ราย ใน 5 ปี

10.2.2 ระหว่าง 1-5 ปี เข้าร่วมประชุมวิชาการที่เกี่ยวกับโรคโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา อย่างน้อย 5 ครั้ง ใน 6 ปี ตามเกณฑ์ข้อ 10.1.1 และหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาว่าดูแลผู้ป่วยนอก ด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยา ไม่น้อยกว่า 200 ราย และ/หรือ ผ่าตัด ผู้ป่วยด้านโสตวิทยาและ โสตประสาทวิทยาไม่น้อยกว่า 30 ราย ใน 5 ปี และต้องสอบปากเปล่าให้ผ่านเกณฑ์

10.2.3 มากกว่า 5 ปี ให้เริ่มกระบวนการใหม่ ในการได้ประกาศนียบัตรฯ ตามข้อ 6.6.2 และ 6.6.3

11. การประเมินแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร

สถาบันฯ มีการกำกับดูแลการฝึกอบรมให้เป็นไปตามแผนการฝึกอบรม/หลักสูตรเป็นประจำ มีกลไกสำหรับการประเมินหลักสูตรและนำไปใช้จริง โดยมีการจัดตั้งกรรมการหลักสูตรเพื่อคอยกำกับดูแลการฝึกอบรมให้เป็นไปตามแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร โดยต้องครอบคลุม

11.1 พันธกิจของแผนการฝึกอบรม/หลักสูตร

11.2 ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์

11.3 แผนการฝึกอบรม

11.4 ขั้นตอนการดำเนินงานของแผนการฝึกอบรม

11.5 การวัดและประเมินผล

11.6 พัฒนาการของผู้รับการฝึกอบรม

11.7 ทรัพยากรทางการศึกษา

11.8 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

11.9 ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการรับสมัครผู้รับการฝึกอบรมและความต้องการของระบบสุขภาพ

11.10 สถาบันฯ ร่วม

11.11 ข้อควรปรับปรุง โดยจะมีการแสวงหาข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการฝึกอบรมจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ภายหลังการสิ้นสุดการฝึกอบรม และระหว่างการฝึกอบรม เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการประเมินและเข้าที่ประชุมคณะกรรมการการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการสอนต่อไป

12. การทบทวน/ พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม

มีการทบทวนและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเป็นระยะหรืออย่างน้อยทุก 5 ปี ปรับปรุงกระบวนการ โครงสร้าง เนื้อหา ผลลัพธ์ และสมรรถนะของผู้สำเร็จการฝึกอบรม รวมถึงการวัดและการประเมินผล และสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงแก้ข้อบกพร่องที่ตรวจพบ มีข้อมูลอ้างอิง และแจ้งผลการทบทวนและพัฒนาให้แพทยสภารับทราบ ทั้งนี้ หลักสูตรจะมีราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย เป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกอบรม และทบทวน/พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นระยะหรืออย่างน้อยทุก 5 ปี และแจ้งผลการทบทวน/พัฒนาให้แพทยสภารับทราบ หากไม่มีผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเวลาติดต่อกันเกิน 3 ปี จะมีการพักประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรมไว้ก่อนจนได้รับการประเมินหลักสูตรว่ายังมีความพร้อมในการฝึกอบรมตามเกณฑ์ และในกรณีที่ไม่มีผู้สมัครเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเวลาติดต่อกันเกิน 5 ปี จะทำการยกเลิกหลักสูตรโดยแจ้งต่อคณะอนุกรรมการการฝึกอบรมฯ

ENT Siriraj

13. ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการ

13.1 สถาบันมีการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันให้ความสอดคล้องกับกฎระเบียบที่กำหนดไว้ในด้านต่างๆ ได้แก่ การรับสมัคร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม (เกณฑ์การคัดเลือกและจำนวนที่รับ) กระบวนการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และผลลัพธ์ของการฝึกอบรมที่พึงประสงค์ เอกสารแสดงการสำเร็จการฝึกอบรม

13.2 สถาบันมีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณของแผนการฝึกอบรม/หลักสูตรให้สอดคล้องกับความจำเป็นด้านการฝึกอบรม

13.3 สถามบันมีบุคลากรที่ปฏิบัติงานและมีความเชี่ยวชาญที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของการฝึกอบรมและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดีและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม

13.4 สถาบันจัดให้มีให้มีจำนวนสาขาความเชี่ยวชาญทางการแพทย์และหน่วยงานสนับสนุนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องครบถ้วน สอดคล้องกับข้อบังคับและประกาศของแพทยสภาในการเปิดการฝึกอบรม

14. การประกันคุณภาพการฝึกอบรม

สถาบันฝึกอบรมจะต้องผ่านการประเมินความพร้อมในการเป็นสถาบันฝึกอบรมและจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพทุก 5 ปี โดยราชวิทยาลัยโสต ศอ นาสิกแพทย์แห่งประเทศไทย

ENT Siriraj